

Силабус курсу

Криміналістика

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 81 «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Освітньо-професійна програма «Право»

Дні занять: понеділок, вівторок

Консультації:

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та процесу **Пілюков Юрій Олександрович**

Контактна інформація yuriy_pilyukov@ukr.net, +380673511962

Опис дисципліни

«Криміналістика» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері права. Основною метою вивчення дисципліни є формування у студентів професійних навичок застосування криміналістичних засобів, способів та методів під час розкриття, розслідування та попередження кримінальних правопорушень. В процесі вивчення дисципліни студенти мають можливість отримати знання про основні проблеми науки криміналістики, її предмет, систему, принципи та методи, ознайомитись з основними теоріями науки. Вивчення «Криміналістики» дозволить студентам набути практичних навичок використання спеціальних знань у кримінальних провадженнях, застосування техніко-криміналістичних засобів, тактичних прийомів проведення слідчих (розшукових) дій, навчитись здійснювати планування, висувати версії, забезпечувати належну організацію розслідування окремих видів кримінальних правопорушень на основі існуючих криміналістичних методик.

Таким чином, вивчення дисципліни «Криміналістика» орієнтоване на глибоке та ґрунтовне засвоєння теоретичних та практичних знань криміналістики у сфері права.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Предмет, завдання, система та методи криміналістики, зв'язок з іншими науками. Криміналістична ідентифікація та діагностика.	Оволодіти теоретичною основою криміналістики, визначити її предмет, систему, принципи та методи, окреслити зв'язок з іншими науками. Набути теоретичних знань та практичних навичок з основ криміналістичної ідентифікації та діагностики, окреслити їх види та форми у кримінальному процесі. Навчитись відрізняти ідентифікуємі та ідентифікуючі,	Питання, кейси

		діагностуємі та діагностуючі об'єкти, визначати поняття «ідентифікаційне поле», «ідентифікаційний період», «ідентифікаційні ознаки», «зразки», «групова належність».	
2 / 2	2. Криміналістична техніка, як розділ криміналістики. Галузі криміналістичної техніки. Судова фотографія та відеозйомка	Оволодіти знаннями з загальних положень криміналістичної техніки та її галузей у кримінальному процесі. Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками застосування технічних засобів «польової» криміналістики та лабораторно-дослідницької техніки, застосування видів, прийомів та методів судової фотографії при проведенні слідчих (розшукових) дій та лабораторних досліджень.	Питання, кейси
2 / 2	3. Класифікація слідів у трасології та механізм їх утворення. Основи дактилоскопії та її значення у кримінальному процесі.	Оволодіти поняттям «механізм слідоутворення» та класифікацією слідів у трасології. Набути практичних навичок з способів виявлення, фіксації та вилучення слідів. Оволодіти знаннями з основ дактилоскопії, видів папілярних узорів, їх ознак, значенням дактилоскопії у розслідуванні кримінальних правопорушень. Засвоїти основні завдання, які вирішуються при проведенні трасологічних видів експертиз.	Питання, кейси
2 / 2	4. Зброязнавство. Судова балістика та хододна зброя.	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками з основ зброязнавства – балістики та холодної зброї, визначення критеріїв віднесення предметів то вогнепальної та холодної зброї. Засвоїти основні завдання, які вирішуються при проведенні балістичних видів експертиз та холодної зброї.	Питання, кейси
2 / 2	5. Поняття документів у кримінальному процесі. Технічне дослідження документів, почеркознавство та авторознавство.	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками з основ криміналістичного дослідження документів та почеркознавства. Навчитись визначати основні способи виготовлення документів, відрізняти види підробок документів шляхом підчистки, змиву, травлення, дописки та монтажу. Знати загальні положення почеркознавства, поняття ознак почерку, вільних, умовно вільних та експериментальних зразків почерку, загальні положення авторознавства. Засвоїти основні завдання, які вирішуються при проведенні технічних експертиз документів, почеркознавчих та авторознавчих експертиз.	Питання, кейси
2 / 2	6. Основи габітології, як галузі криміналістичної техніки про ознаки зовнішності людини.	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками з основ габітології, поняттям ознак зовнішності людини та форм криміналістичної ідентифікації у габітології. Навчитись здійснювати опис зовнішності людини методом «словесного портрету».	Питання, кейси

2 / 2	7. Основи криміналістичної тактики та її засоби. Версії та планування у кримінальному провадженні.	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками з основ криміналістичної тактики та її засобів. З'ясувати сутність понять «тактичний прийом», «тактична комбінація», «тактична операція», «криміналістична рекомендація», «слідча ситуація», «тактичний ризик», «тактичне рішення», «криміналістична версія». Оволодіти знаннями щодо обрання тактичних прийомів під час підготовки та проведення слідчих (розшукових) дій. Навчитись висувати і здійснювати перевірку версій, забезпечувати організацію та планування слідчих (розшукових) дій у кримінальних правопорушеннях.	Питання, кейси
2 / 2	8. Тактика слідчого огляду та обшуку у кримінальних провадженнях.	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками особливостей тактики підготовки та проведення слідчого огляду (місця події, місцевості, приміщення, трупів, в тому числі під час ексгумації, речових доказів та документів) та обшуку (приміщень, окремих ділянок місцевості, особистого обшуку особи). Навчитись обирати тактичні прийоми проведення огляду та обшуку, організувати планування та фіксацію одержаних результатів.	Питання, кейси
2 / 2	9. Тактика проведення допиту.	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками особливостей тактики допиту свідків, потерпілих, підозрюваних, обвинувачених, експерта в суді. Навчитись обирати тактичні прийоми підготовки та проведення допиту, організувати планування та фіксацію одержаних результатів допиту.	Питання, кейси
2 / 2	10. Тактика пред'явлення для впізнання та слідчого експерименту	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками особливостей тактики підготовки та проведення пред'явлення для впізнання живих осіб, трупів, речей та документів, підготовки та проведення слідчого експерименту на предмет бачити, чути, вчиняти дії та відтворювати обстановку та обставини події. Навчитись обирати тактичні прийоми проведення пред'явлення для впізнання та слідчого експерименту, організувати планування та фіксацію одержаних результатів.	Питання, кейси
2 / 2	11. Загальні положення методики розслідування кримінальних правопорушень. Криміналістична методика розслідування вбивств	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними знаннями з загальних положень криміналістичної методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, загальної та окремих методик, поняттям «криміналістична характеристика» кримінального правопорушення та її елементів. Навчитись застосовувати на	Питання, кейси

		практиці положення криміналістичної методики розслідування вбивств, оволодіти знаннями щодо окремих слідчих ситуацій, що виникають під час розслідування, вміти обирати окремі методики розслідування, в залежності від слідчих ситуацій та з огляду на особливості їх криміналістичних характеристик.	
2 / 2	12. Криміналістична методика розслідування крадіжок, грабежів, розбоїв та шахрайств.	Оволодіти знаннями щодо окремих слідчих ситуацій, що виникають під час розслідування крадіжок, грабежів, розбоїв та шахрайств, навчитись обирати окремі методики розслідування, в залежності від слідчих ситуацій та з огляду на особливості їх криміналістичних характеристик.	Питання, кейси
2 / 2	13. Криміналістична методика розслідування розкрадань вчинених шляхом зловживання службовим становищем.	Оволодіти знаннями щодо окремих слідчих ситуацій, що виникають під час розслідування розкрадань вчинених шляхом зловживання службовим становищем, навчитись обирати окремі методики розслідування, в залежності від слідчих ситуацій та з огляду на особливості їх криміналістичних характеристик.	Питання, кейси

Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2589.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25- 26 (29.06.2001). – Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. // Голос України. – 2012. — № 90-91.
4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.
5. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
6. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. наказом МВС України від 03 листопада 2015 № 1339 [Електронний ресурс] // ВРУ офіційний веб-портал – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15>
7. Алексєєв О.О. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О.О. Алексєєв, В.К. Весельський, В.В. Пяковський. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 320с.
8. Біленчук П.Д. Криміналістика. Кредитно-модульний курс : підручник / П.Д. Біленчук, Г.С. Семаков. – 4-те вид., змін., допов. і доопр. – К.: ВД Дакор. – 2014. – 520 с.
9. Інноваційне обладнання, пристрої для експертно-криміналістичних досліджень та окремі процесуальні питання проведення судових експертиз / за ред. Ю .В. Циганюк. – Хмельницький: ТОВ «Хмельницький центр нових технологій та інновацій», 2020. – 229 с.
10. Криміналістика: підручник./ В.В. Пяковський, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін.- К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 544 с.
11. Когутич І.І. Криміналістика: навч. посіб. / І.І. Когутич, О.М. Калужна. – К.: Ін Юре, 2014. – 454 с.
12. Криміналістика: підручник./ В.В. Пяковський, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін.- К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 544 с.
13. Пілюков Ю.О. Новели кримінально-процесуального законодавства України у проведенні судових експертиз / Ю.О. Пілюков // Тези доповідей науково-практичного семінару «Можливості судової експертизи під час розслідування злочинів в умовах реформування правової системи в

Україні» (26-27 вересня 2019 року). – Тернопіль : ЮФ ТНЕУ, Тернопільський НДЕКЦ МВС України, 2019 – 88 с.

14. Пілюков Ю.О Система ідентифікаційних ознак почерку, можливості її удосконалення при проведенні почеркознавчої експертизи підписів Актуальні проблеми правознавства. Тернопіль ЮФ ТНЕУ. 2017. – Вип. 4 (12). – С.257–263.

15. Пілюков Ю.О Судово-експертне забезпечення досудового розслідування корупційних злочинів в Україні. Електронна цивілізація: інноваційне майбутнє України. Колективна монографія /під ред. Біленчука П.Д. – Київ: УкрДГРІ, 2018. 284 с.

16. Пілюков Ю.О Використання спеціальних знань у кримінальних провадженнях Актуальні проблеми правознавства. Тернопіль. ЮФ ТНЕУ: 2019. – Вип. 4 (20). – С.240–245

17. Пілюков Ю.О Висновок експерта як джерело доказів. Критерії та особливості його оцінки Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід. III міжнародна науково-практична конференція ЮФ ТНЕУ Тернопіль 2018. С.121-124

18. Пілюков Ю.О. Допит експерта в суді, як процесуальна форма використання спеціальних знань у кримінальному провадженні. Актуальні проблеми правознавства. Тернопіль: ЗУНУ. 2021. № 2 (26). С. 176-179.

19. Пілюков Ю.О. Використання криміналістичних обліків у розслідуванні кримінальних правопорушень. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід. V Міжнародна науково-практична конференція: (16-17 квітня 2021 року). Тернопіль: ЮФ ЗУНУ. 2021. С. 250-253.

20. Пілюков Ю.О. Методичні вказівки до проведення самостійної роботи студентами з навчальної дисципліни «Криміналістика» Тернопіль, ТНЕУ. 2018. - 61 с.

21. Пілюков Ю.О. Методичні вказівки до проведення практичних (лабораторних) занять з навчальної дисципліни «Криміналістика». Навчальн. методичні матеріали. Тернопіль, ЗУНУ. 2020. - 32 с.

22. Пілюков Ю.О. Ситуаційні завдання з навчальної дисципліни «Криміналістика». Навчальн.методичні матеріали. Тернопіль, ЗУНУ. 2020. - 32 с.

23. Юсупов В. В. Криміналістика в Україні у XX – на початку XXI ст. (історико-теоретичне дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Київ, 2019. 420 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма КаІооІ).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять - усно	20
Модуль 1 (теми 1-6) - обговорення кейсів	20
Модуль 2 (теми 7-13) - обговорення кейсів	20
Екзамен (теми 1-13) – екзаменаційні білети, тести, кейси	40

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом